

אל המעסיקים

מבין המעסיקים הרבים בימינו אנו חושבים על חבר שהיה מעורב חלק גדול מחייו בעולם העסקים. הוא קיבל לעבודה מאות אנשים וגם פיטר מאות. הוא מכיר את האלכוהוליסט מזווית הראייה של המעסיק. דעותיו יועילו ודאי לאנשי עסקים באשר הם. אבל נניח לו לספר את הסיפור:

בזמנו הייתי עוזר מנהל מחלקה של חברה שהעסיקה 6,600 עובדים. יום אחד נכנסה מזכירתי ואמרה שמר ב' עומד על כך שנשוחח. אמרתי לה למסור לו שאינני מעוניין. כבר הזהרתי אותו כמה פעמים שעומדת לרשותו הזדמנות אחת אחרונה. זמן לא רב לאחר אזהרתי התקשר אלי פעמיים מהארטפורד, יום אחר יום, כשהוא שתוי כל כך שבקושי יכול היה לדבר. אמרתי לו שבזה נגמר העניין אחת ולתמיד.

מזכירתי חזרה, ואמרה שלא היה זה מר ב' עצמו בטלפון, אלא אחיו, שביקש למסור לי הודעה. עדיין ציפיתי ממנו לבקשת מחילה, אך זה מה ששמעתי: "רציתי רק למסור שפול קפץ אל מותו מחלון מלון בהארטפורד בשבת שחלפה. הוא השאיר לנו מכתב ובו כתב שאתה היית המנהל הטוב ביותר שאי פעם היה לו ושאינך אשם בדבר". במקרה אחר, כשפתחתי מכתב שהיה מונח על שולחני,

נשר ממנו גזיר עיתון. זו הייתה הודעת פטירה של אחד מאנשי המכירות הטובים ביותר שאי פעם היו לי. לאחר שבועיים של שתייה הניח את אצבעו על הדק רובה טעון כאשר קנהו בפיו. פיטרתי אותו שישה שבועות קודם לכן בגלל השתייה.

והתנסות נוספת: קול אישה חלוש בקע ממכשיר הטלפון בשיחה מרוחקת מווירגיניה. היא רצתה לדעת אם ביטוח המנהלים של בעלה עדיין בתוקף. ארבעה ימים לפני כן תלה את עצמו בבקתת העץ שלו. נאלצתי לפטר אותו בגלל שתייתו, למרות שהיה אדם מבריק, ערני ואחד המארגנים הטובים ביותר שפגשתי מעולם.

אלה היו שלושה אנשים מיוחדים במינם שאבדו לעולם בגלל שלא הבנתי את בעיית האלכוהוליזם, כפי שאני מבין אותה כעת. איזו אירוניה - אני עצמי הפכתי להיות אלכוהוליסט! ואלמלא התערבותו של אדם מבין, הייתי גם אני עלול ללכת בדרכם של אותם אנשים. התדרדרותי עלתה לקהילה העסקית אלפי דולרים - עלות הכשרתו של מחליף למשרה הניהולית שלי. בזבז מסוג זה מתרחש כל הזמן. אנו חושבים שעולם העסקים נפגע מכך ושהבנה טובה יותר של הבעיה הייתה משרתת את כולם.

כמעט כל מעסיק מודרני חש אחריות מוסרית לרווחת עובדיו והוא משתדל לעמוד מאחוריה. קל להבין מדוע לא תמיד נהג כך לגבי האלכוהוליסטים. האלכוהוליסט נראה לעתים קרובות כשוטה מהמדרגה הראשונה. בשל כישוריו המיוחדים או בשל הקרבה האישית ביניהם, המשיך לעתים להעסיקו הרבה מעבר לסביר. היו מעסיקים שניסו כל דרך שהכירו כדי להגיע לפתרון.

רק במקרים ספורים נהגו בחוסר סבלנות וסובלנות. ואנו, שניצלנו את רצונם הטוב של הטובים שבמעסיקים, יכולים אך בקושי להאשים אותם על שאיבדו את סבלנותם.

הנה דוגמה אופיינית: פקיד בכיר באחד המוסדות הבנקאיים הגדולים של אמריקה יודע שאינני שותה עוד. יום אחד סיפר לי על מנהל באותו בנק, שלפי תיאורו הוא ללא ספק אלכוהוליסט. ראיתי שזו הזדמנות טובה לעזור, ולכן שוחחתי איתו ותיארתי במשך שעותיים כמיטב יכולתי את האלכוהוליזם, את אופייה של המחלה, את התסמינים שלה ואת תוצאותיה. תגובתו היתה: "כל זה מעניין מאוד, אבל אני חושב שאדם זה גמר עם השתייה. זה עתה חזר משלושה חודשי חופשה ללא תשלום, לקח תרופות, הוא נראה טוב, ונוסף לכול, מועצת המנהלים הודיעה לו שזוהי ההזדמנות האחרונה שלו".

הדבר היחיד שיכולתי לומר היה, שאם אדם זה פועל על פי הדפוס המקובל, הרי שצפויה לו נפילה חזקה מאי פעם. הרגשתי שהדבר בלתי נמנע ותהיתי אם הבנק עושה לו עוול. מדוע לא להפגישו עם כמה אלכוהוליסטים מחברתנו? אולי כך יהיה לו סיכוי. ציינתי שלא נגעתי במשקה מזה שלוש שנים, וזאת למרות קשיים שהיו מביאים תשעה מתוך עשרה אנשים לשתות את עצמם לדעת. מדוע לא לאפשר לו לפחות לשמוע את סיפורי? "אה, לא", אמר ידידי "הבחור גמר עם השתייה לחלוטין או שיהיה מחוסר עבודה. אם יש לו כוח רצון ואומץ כמוך - הוא יצליח".

רציתי להרים את ידיי בייאוש, כי נוכחתי שלא הצלחתי לעזור לידידי הבנקאי להבין. הוא פשוט לא הצליח להאמין

שעמיתו לניהול סובל ממחלה רצינית. לא היה מה לעשות מלבד להמתין.

ואכן, אותו אדם חזר לשתייה ופוטר מעבודתו. לאחר פיטוריו יצרנו אתו קשר. הוא קיבל בשלווה את העקרונות והתהליך שעזרו לנו. אין ספק שהוא בדרך להחלמה. עבורי מקרה זה מדגים את חוסר ההבנה לגבי כאביו של האלכוהוליסט, ואת העדר הידע בדבר הפעולות שיכולים מעסיקים לנקוט להצלת עובדיהם החולים ולצאת נשכרים מכך.

אם ברצונך לעזור, טוב תעשה אם תתעלם מהרגלי השתייה שלך עצמך. לא משנה אם אתה שתיין כבד, שתיין בינוני או מתנזר משתייה לגמרי, ייתכן שיש לך דעות ברורות בנושא, ואולי אפילו דעות קדומות. אלה ששונים במידה עלולים להיות מוטרדים מאלכוהוליסט יותר מאשר אלה שמתנזרים לגמרי מאלכוהול. אם אתה שותה מעת לעת ומבין את תגובותיך שלך לאלכוהול, אתה עלול להיות בטוח בדברים רבים, שלגבי האלכוהוליסט אינם תמיד נכונים. כשתיין מתון אתה יכול לבחור אם לשתות או להניח את המשקה בצד. אתה שולט בשתייתך כרצונך. אתה יכול לצאת למשתה קטן בערב ואז לקום בבוקר, לנער את ראשך וללכת לעבודה. עבורך המשקה אינו מהווה בעיה. אינך יכול להבין מדוע זו צריכה להיות בעיה עבור אחרים, אלא אם כן הם שוטים או חסרי חוש שדירה.

כאשר עוסקים באלכוהוליסט עלול להתעורר כעס טבעי על כך שאדם יכול להיות כל כך חלש, טיפש וחסר אחריות. אפילו כשאתה מבין את המחלה טוב יותר, רגש זה עדיין עלול להתעורר.

מבט באלכוהוליסט בארגון שלך הוא פעמים רבות מאלף. האם איננו בדרך כלל אדם מבריק, מהיר מחשבה,

בעל דמיון וחביב? כאשר הוא מפוכח, האם אינו עובד קשה ונוהג להשלים את משימותיו? אם היו לו כל אותן תכונות והוא לא היה שותה, האם כדאי היה להעסיק אותו? האם יש להתחשב בו כמו בעובדים חולים אחרים? האם הוא ראוי שיצילו אותו? אם ענית לשאלות אלה בחיוב, ולא משנה אם מתוך התחשבות באדם, משיקולים עסקיים או משתי הסיבות גם יחד, ההצעות הבאות עשויות לעזור.

האם תוכל לזנוח את התחושה שאתה עוסק כאן רק בהרגל, בעקשנות או ברצון חלש? אם אתה מתקשה בכך, כדאי שתשוב ותקרא את הפרקים השני והשלישי בספר זה, שבהם נדונה מחלת האלכוהוליזם באריכות. כאיש עסקים אתה רוצה לדעת מהן הדרישות בטרם תשקול את התוצאה. אם תוֹדָה שהעובד שלך אכן חולה, האם תוכל לסלוח לו על מעשיו בעבר? האם תוכל לשכוח את מעשיו הלא הגיוניים בעבר? האם ניתן להעריך שהיה קורבן של חשיבה מעוותת, שנבעה ישירות מהשפעת האלכוהול על מוחו?

אני זוכר היטב את ההלם שקיבלתי כאשר רופא חשוב משיקגו סיפר לי על מקרים שבהם כתוצאה מלחץ על הנוזל בחוט השדרה, נגרם קרע של ממש במוח. אין פלא, אם כן, שהאלכוהוליסט הוא בלתי הגיוני באופן מוזר. מי לא יהיה כזה כאשר מוחו קודח כך? שתיינים רגילים אינם מושפעים עד כדי כך, ואף אינם יכולים להבין את הליקוי הנפשי של האלכוהוליסט.

קרוב לוודאי שהאיש שלך ניסה להסתיר כמה תסבוכות שהיו לו, שאולי גם היו מביכות במיוחד. הן עלולות לעורר גועל. אולי תתקשה להבין כיצד אדם, שלכאורה הוא הגון כל כך, עלול להסתבך כך. אבל ככלל ניתן לייחס עניינים אלו, חמורים ככל שיהיו, להשפעה הבלתי נורמלית של האלכוהול על מוחו. כאשר הוא שותה או מתאושש משתייה יעשה

האלכוהוליסט, שלעתים הוא סמל היושר כשהוא נורמלי, דברים שלא ייאמנו. אחר כך יחוש שאט נפש של ממש. כמעט תמיד התנהגותו זו היא מצב זמני בלבד.

אין בכוונתנו לומר שכל האלכוהוליסטים הם ישרים והגונים כשאינם שותים. מובן שאין זה כך, ולעתים קרובות יהיו כאלה שינסו לנצל אותך לרעה. כשיבחינו במאמץ להבין את בעייתם ולעזור להם, יהיו שינסו לנצל את טוב לבך. אם אתה בטוח שהעובד שלך אינו רוצה להפסיק לשתות, מוטב שתשחרר אותו בהקדם. אינך תורם לו כשאתה משאיר אותו בעבודה. פיטוריו של אדם כזה עשויים להתברר, בדיעבד, כברכה עבורו. אולי זו בדיוק הטלטה שהוא זקוק לה. אני יודע שבמקרה שלי, שום דבר שהחברה שלי הייתה עושה למעני לא היה גורם לי להפסיק לשתות, כי כל עוד הייתה לי עבודה לא יכולתי בשום פנים להבין עד כמה מצבי חמור. אם היו מפטרים אותי ואז מציגים בפני את הפתרון שמביא ספר זה, אולי הייתי חוזר לעבודה כעבור שישה חודשים, לאחר שהחלמתי.

אך יש רבים שרוצים להפסיק לשתות ואיתם תוכל לעשות הרבה. גישתך המבינה כלפיהם תשתלם בגדול. אולי אתה חושב על מישהו שמתאים לתיאור זה. הוא רוצה להפסיק לשתות וברצונך לעזור לו, גם אם זה רק משיקולים עסקיים. אתה יודע עכשיו יותר על אלכוהוליזם. אתה יכול לראות עכשיו, שהוא חולה מבחינה גופנית ונפשית גם יחד. אתה מוכן להעלים עין ממעשיו בעבר. תוכל לפנות אליו באופן הבא:

ציין בפניו שאתה יודע על שתייתו ושעליה להיפסק. אתה יכול להוסיף שאתה מעריך את היכולת שלו, שהיית רוצה להשאירו בעבודה, אלא שאין באפשרותך לעשות זאת

אם ימשיך לשתות. גישה נחושה בשלב זה עזרה לרבים מאתנו.

בהמשך תוכל להבטיח לו שאין בכוונתך להטיף לו, לדון אותו או להאשימו. אם נהגת כך בעבר זה היה מתוך חוסר הבנה. הבהר לו, אם תוכל, שאין בך כעס כלפיו. בנקודה זו כדאי שתסביר לו על מחלת האלכוהוליזם. אמור לו שאתה מאמין שהוא אדם חולה מאוד, אולי אפילו חולה אנוש, ושאל אותו, לאור ידיעה זאת, אם היה רוצה להחלים. אתה שואל זאת משום שאלכוהוליסטים רבים, בהיותם מעוותים ומעורפלים, אינם רוצים להפסיק לשתות. האם הוא היה רוצה? האם ינקוט בכל צעד שיידרש, האם יקבל על עצמו כל דבר כדי להבריא ולהפסיק לשתות לתמיד?

אם הוא עונה בחיוב, האם הוא מתכוון לכך באמת או שבתוך תוכו הוא חושב שהוא משטה בך, ושלאחר תקופת מנוחה וטיפול יוכל להסתדר עם כמה כוסיות פה ושם? אנו מאמינים שיש לבחון עניין זה ביסודיות. עליך להיות משוכנע שאינו מוליך שולל את עצמו או אותך.

תוכל לספר לו על ספר זה. הדבר נתון לשיקול דעתך. אם הוא מתחמק וחושב עדיין שיוכל לשתות בעתיד, אפילו בירה, מוטב שתפטר אותו לאחר הילולת השכרות הבאה שלו, שבוא-תבוא אם הוא אכן אלכוהוליסט. עליו להבין זאת באופן חד-משמעי. הוא אדם שיכול להבריא ואכן יעשה זאת או שאיננו כזה. ואם לא – מדוע שתבטל את זמנך אתו? זה נשמע חמור מאוד, אבל לרוב זו הדרך הטובה ביותר.

לאחר שהשתכנעת שהאיש שלך רוצה להחלים ויעשה לשם כך כל מה שיידרש ממנו, אתה יכול להציע לו דרך פעולה מוגדרת. לרוב האלכוהוליסטים ששותים או מתאוששים מהילולת שתייה, מומלצת מידה מסוימת של

טיפול רפואי, ולעתים היא גם הכרחית. בשאלת הצורך בטיפול רפואי יש להיוועץ ברופא שאמון עליך. בכל שיטת טיפול שתבחר תהיה המטרה לנקות באופן יסודי את השפעת האלכוהול מהמוח ומהגוף. בידיו של רופא מיומן יידרשו רק לעתים רחוקות זמן רב או סכומי כסף גדולים. האיש שלך יחלים מהר יותר אם יהיה במצב גופני שבו מחשבתו צלולה ואין לו כמיהה למשקה. אם אתה מציע לו טיפול כזה, אולי תצטרך לממן את עלותו, אך לדעתנו צריך להבהיר לו שהוצאות אלו ינוכו משכרו העתידי. מוטב שיחוש את מלוא האחריות המוטלת עליו.

אם האיש שלך מקבל את הצעתך, יש לציין בפניו שהטיפול הגופני אינו אלא חלק קטן מהתמונה. אף שאתה מספק לו את הטיפול הרפואי הטוב ביותר האפשרי, עליו להבין שהוא חייב לעבור שינוי נפשי יסודי. על מנת להתגבר על השתייה יידרש שינוי בדרך חשיבתו ובגישתו. כל אחד מאתנו היה חייב למקם את הבראתו מעל הכול, כי בלעדיה היינו מאבדים את בתינו וגם את עסקינו.

האם יכול להיות לך ביטחון מלא ביכולתו להחלים? ובאותו עניין של ביטחון, האם תוכל לאמץ את הגישה האומרת שמבחינתך זהו עניין פרטי לחלוטין, ושההזנחה האלכוהולית והטיפול שהוא עומד לעבור לעולם לא יידונו ללא הסכמתו? מוטב לנהל אתו שיחה ארוכה בנושא עם שובו לעבודה.

ונחזור לנושא המרכזי של ספר זה: יש בו הצעות שבעזרתן יוכל העובד שלך לפתור את בעייתו.

הרעיונות המופיעים בו חדשים לך, בחלקם. אולי אינך מצדד לגמרי בגישה שאנו מציעים. איננו טוענים בשום אופן שזו הדרך היחידה, אלא שגישה זו פעלה עבורנו. אחרי הכול, האם אינך מעוניין בתוצאות יותר מאשר בשיטות? אם הדבר ימצא חן בעיני העובד שלך ואם לא, כך או כך ילמד את האמת המרה על אלכוהוליזם. הדבר לא יזיק לו כלל, אם יאמץ דרך זו וגם אם לא.

אנו מציעים שתפנה את תשומת לב הרופא העומד לטפל בעובד שלך לספר זה. אם המטופל יקרא בספר ברגע שיוכל, כשהוא עדיין שרוי בדיכאון קשה, אולי יבין עד כמה מצבו חמור.

אנו מקווים שהרופא יספר למטופל שלו את האמת על מצבו, תהיה אמת זו אשר תהיה. כשיוצג בפניו הספר, מוטב שאיש לא יאמר לו שהוא חייב לקיים את ההצעות המופיעות בו. עליו להחליט בעצמו.

אתה מהמר כמובן שהשינוי בגישתך ותוכנו של ספר זה יביאו יחד את השינוי המקוון. במקרים אחדים זה אכן יפעל ובאחרים - אולי לא. אבל אנחנו חושבים שאם תתמיד, שיעורי ההצלחה שלך יהיו מספקים. לאור התרחבות פעילותנו והגידול במספר חברינו, אנו מקווים שהמועסקים שלך גם יהיו בקשר עם אחדים מאתנו. אנו בטוחים שבינתיים אפשר להשיג הרבה מאוד גם באמצעות השימוש בספר זה ותו-לא.

בשובו של העובד למקום העבודה, שוחח אתו. שאל אותו אם לדעתו מצא את הפתרון. אם הוא מרגיש חופשי לדון אתך בבעיותיו, אם הוא יודע שאתה מבין ושלא תכעס

על שום דבר שירצה לומר, יש להניח שיצא במהרה לדרך חדשה.

ובאותו עניין, האם אתה יכול לשמור על שלווה נפשך אם ימשיך לספר לך דברים מזעזעים? ייתכן למשל שיספר לך שניצל לרעה את חשבון ההוצאות שלו, או שחשב לגזול ממך את הטובים שבלקוחותיך. למעשה הוא עלול לומר כמעט כל דבר, אם קיבל על עצמו את הפתרון שלנו, שכידוע לך דורש כנות מוחלטת. האם תוכל למחוק זאת כפי שהיית עושה לגבי חוב אבוד ולפתוח אתו דף חדש? אם הוא חייב לך כסף אתה רשאי להעמיד תנאים להשבתו.

אם הוא מספר על המצב בביתו, תוכל ודאי לעזור לו בעצות מועילות. האם תסכים שידבר אתך בכנות כל עוד אינו מספר מעשיות בנוגע לעסק ואינו מותח ביקורת על עמיתיו? עובד כזה יגמול לגישתך בנאמנות ללא תנאי מצדו. האויבים הגדולים ביותר שלנו, האלכוהוליסטים, הם טינה, קנאה, תסכול ופחד. בכל מקום שבו מתאספים אנשים למטרות עסקיות יהיו גם יריבויות וכתוצאה מכך תיווצר פוליטיקה תוך-משרדית. לפעמים אנחנו האלכוהוליסטים חושבים שאנשים מנסים למנוע מאתנו להצליח. לעתים קרובות - אין זה כך כלל. אבל לפעמים קורה שמישהו ינצל את השתייה שלנו כדי לקדם אינטרס כזה או אחר.

עולה בזיכרוני מקרה שבו אדם מרושע נהג לספר בדיחות ידידותיות על מעללי השתייה של אלכוהוליסט. בדרך ערמומית זו היה מעליל עלילות. במקרה אחר נשלח אלכוהוליסט לבית חולים לצורך טיפול. תחילה ידעו על כך רק מעטים, אך תוך זמן קצר התפרסם הדבר ברחבי מקום עבודתו. מטבע הדברים סיכויו להחלים נפגעו.

במקרים רבים יכול המעסיק להגן על הקורבן מפני רכילות כזאת. הוא אינו יכול להפלותו לטובה, אבל הוא תמיד יכול להגן עליו מפני התגרריות מיותרות ומפני ביקורת לא הוגנת. ככלל, האלכוהוליסטים הם אנשים נמרצים. הם עובדים קשה ומבלים הרבה. האיש שלך חייב להיות במיטבו כדי להצליח. בהיותו עדיין חלש ומכיוון שמוטל עליו להתאים את עצמו מחדש מבחינה נפשית וגופנית לחיים ללא אלכוהול, הוא עלול להגזים.

אולי תצטרך לרסן את תשוקתו לעבוד שש עשרה שעות ביממה. אולי תצטרך לעודד אותו לצאת לבלות מדי פעם. ייתכן שירצה לפעול הרבה למען אלכוהוליסטים אחרים, ואולי יתעורר צורך כזה במהלך שעות עבודתו בחברה. מידה סבירה של חופש פעולה תועיל כאן. עבודה עם אלכוהוליסטים אחרים היא הכרחית לשמירה על פייכחונם. בחלוף כמה חודשים שבהם המשיך העובד שלך בחייו ללא שתייה, תוכל להיעזר בו כדי לסייע לעובדים אחרים שבעיית השתייה שלהם מטרידה אותך – בתנאי, כמובן, שישכמו שצד שלישי יהיה מעורב בעניין. אלכוהוליסט שהחלים, שתפקידו בחברה זוטר, יכול לשוחח עם אדם בעל תפקיד בכיר יותר. כיוון שהוא חי כעת על בסיס שונה לגמרי, הוא לעולם לא ינצל את המצב לרעה.

תוכל לבטוח באיש שלך. טבעי שניסיון ממושך עם תירוצים אלכוהוליסטים מעורר חשד. בפעם הבאה שאשתו תטלפן ותודיע שהוא חולה - אתה עלול להגיע למסקנה שהוא שתוי. אם הוא אכן שתוי ועדיין רצונו להבריא - הוא יספר לך על כך, אפילו אם הדבר יעלה לו במשרתו, כי הוא יודע שעליו להיות כן אם ברצונו להישאר בחיים. הוא יעריך מאוד את הידיעה שאינך מוטרד בגללו,

שאינך חושד בו ושאינך מנסה לנהל את חייו כדי להגן עליו מהפיתוי לשתות. אם הוא מקיים בכנות את תכנית ההחלמה, תוכל לשלוח אותו לכל מקום שבו הוא יידרש. אם ימעד, ולו פעם אחת, יהיה עליך להחליט אם לפטר אותו. אם אתה בטוח שאין בכוונתו להתמיד בתכנית - אין ספק שעליך לפטרו. לעומת זאת, אם אתה משוכנע שהוא עושה כמיטב יכולתו - אולי תרצה לתת לו הזדמנות נוספת. אבל עליך לדעת שאין מחובתך להמשיך ולהעסיקו, כי כבר מילאת את מחויבותך כלפיו.

יש דבר נוסף שאולי תרצה לעשות. אם הארגון שלך גדול דיו, אולי כדאי לתת גם למנהלים הזוטרים עותקים של ספר זה. אתה יכול לתת להם להבין שאינך נמצא בעימות עם האלכוהוליסטים שבעסק שלך. מנהלים אלה נמצאים לעתים קרובות במצב קשה. אנשים שכפופים להם הם לעתים קרובות גם חבריהם. מסיבה זו או אחרת הם מחפשים עליהם, בתקווה שהעניינים יסתדרו. לעתים קרובות הם מסכנים את משרותיהם בניסיון לעזור לשתיינים כבדים, שהיה צריך לפטרם מזמן או לחילופין לתת להם הזדמנות להחלים.

לאחר שקרא ספר זה יכול מנהל זוטר ללכת לאדם כזה ולומר לו בערך כך: "שמע, אד, אתה רוצה להפסיק לשתות או לא? אתה מכניס אותי לצרות בכל פעם שאתה משתכר. זה לא הוגן כלפיי וגם לא כלפי החברה. למדתי מעט על אלכוהוליזם. אם אתה אלכוהוליסט, הרי שאתה אדם חולה מאוד. אתה מתנהג כאלכוהוליסט. החברה רוצה לעזור לך להחלים ואם אתה מעוניין יש דרך "לצאת מזה". אם תבחר בה, עברך יישכח ודבר נסיעתך לטיפול לזמן-מה לא יוזכר.

אבל אם אינך יכול או שאינך מוכן להפסיק לשתות, אני חושב שעליך להתפטר.

אולי המנהל הזוטר שלך לא יסכים עם תוכנו של ספר זה. הוא אינו חייב להסכים אתו, ולעתים קרובות מוטב גם שלא יִרְאֶה אותו לאותו אדם שעלול להיות אלכוהוליסט. מספיק שיבין את הבעיה ולא ילך עוד שולל בידי הבטחות שגרתיות. הוא יוכל לנהוג באותו אדם בכנות ובהגינות. יותר לא יהיה עליו לחפות על עובד אלכוהוליסט.

לסיכום: אין לפטר אף אחד רק בשל היותו אלכוהוליסט. אם הוא רוצה להפסיק לשתות, יש לתת לו הזדמנות אמיתית. אם איננו יכול או אינו רוצה להפסיק - יש לשחררו. יש רק מעט יוצאים מן הכלל.

אנו סבורים שגישה זו תשיג כמה דברים. היא תאפשר לשקם אנשים טובים. כמו כן, לא תירתע לשחרר את אלה שאינם רוצים או אינם מוכנים להפסיק. ייתכן שהאלכוהוליזם גורם לחברה שלך נזק רב, המתבטא בזבזו זמן, בחוסר יעילות ובפגיעה בשמה הטוב. אנו מקווים שהצעותינו יעזרו לך למנוע בזבזים מעין אלו. אנו סבורים שהגיוני לדרבן אותך להפסיק בזבזו זה ולתת הזדמנות לאדם הראוי לה.

יום אחד פנינו לסגן נשיא של קונצרן תעשייתי גדול. הוא השיב: "אני מאוד שמח שאתם, בחורים, הצלחתם להתגבר על שתייתכם. אבל המדיניות של חברתנו היא שלא להתערב בהרגלים הפרטיים של עובדינו. אם אחד מעובדינו שותה במידה כזו שעבודתו נפגעת - אנו מפטרים אותו. אינני רואה כיצד תוכלו לעזור לנו, משום שכפי שאתם רואים, אין לנו בעיה עם אלכוהול".

חברה זו מוציאה מיליונים על מחקר בכל שנה. עלויות הייצור מחושבות עד השקל האחרון. יש להם מתקני הבראה ונופש. עובדי החברה מבוטחים. קיים עניין אמיתי, אנושי ועסקי גם יחד ברווחתם של העובדים. אבל אלוהוליוזם - טוב, הם פשוט לא מאמינים שיש להם בעיה כזאת.

ייתכן שזו גישה אופיינית. לנו, שראינו הרבה בחיי העסקים, לפחות מזווית הראייה האלוהולית, נותר רק לחייך למשמע דעתו הכנה של אותו ג'נטלמן. הוא היה ודאי מזדעזע אם היה יודע כמה עולה לחברתו בעיית האלוהוליוזם מדי שנה. ייתכן שבאותה חברה מועסקים אלוהוליסטים או אלוהוליסטים פוטנציאליים רבים. אנו מאמינים שלעתים קרובות יודעים המנהלים במפעלים גדולים רק מעט מאוד על היקף הבעיה. גם אם אתה חש שבמפעלך לא קיימת בעיית אלוהוליוזם, אולי ישתלם להעיק מבט נוסף. אתה עלול לגלות כמה דברים מעניינים.

מובן שפרק זה מתייחס לאלוהוליסטים, לאנשים חולים, מוכי טירוף. חברנו סגן הנשיא חשב על אנשים שנוהגים לשתות או על כאלה ששותים להנאתם. לגביהם מדיניותו ודאי הגיונית, אבל הוא לא הבחין ביניהם לבין האלוהוליסטים.

אין לצפות שעובד אלוהוליסט יזכה לזמן ולתשומת לב יתרים. הוא אינו ראוי להעדפה. אדם מהסוג הנכון, מאלה שמחלימים, לא ירצה בכך. הוא לא ינצל את יחסך כלפיו. רחוק מכך. הוא יעבוד כמו שד ויהיה אסיר תודה לך עד יומו האחרון.

כיום אני הבעלים של חברה קטנה. יש בה שני עובדים

אלכוהוליסטים, שתפוקתם משתווה לזו של חמישה אנשי מכירות רגילים. ומדוע לא? יש להם גישה חדשה והם ניצלו מגיהנום עלי אדמות. ואני עצמי נהניתי מכל רגע שהקדשתי כדי לעזור להם "להתיישר".